

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємств»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності	073 Менеджмент
Тип і назва освітньої програми	ОПП Менеджмент підприємства
Курс, семестр	денна форма навчання: 4-й курс, 8-й семестр заочна форма навчання: 3-й / 4-й курс, 6-й / 8-й семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 3,0, Загальна кількість годин – 90, із яких: денна форма навчання: лекцій – 16 год., практичних занять – 14 год. Форма семестрового контролю – залік заочна форма навчання: лекцій – 10 год., практичних – 8 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова(и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій, кафедра менеджменту ім. І.А. Маркіної
Контактні дані розробника(ів)	 Тимур Іщейкін, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Контакти: ауд. 489 (навчальний корпус №4) e-mail: ishcheikin.tymur@pdau.edu.ua тел. 099 734 44 05. Профайл: https://www.pdau.edu.ua/people/ishcheykin-tymur-yevgenovych
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова фахова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Економічна теорія, Іноземна мова (за професійним спрямуванням), Комунікативний менеджмент, Менеджмент, Стратегічне управління
Компетентності	загальні: ЗК 3 Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу. ЗК 4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 5 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 9 Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. ЗК 10 Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

	ЗК 13 Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності. спеціальні: СК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними. СК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.
Програмні результати навчання	РН02. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя. РН11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації. РН15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадськосвідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
комунікативні навички: письмове, вербальне й невербальне спілкування; уміння грамотно спілкуватися по e-mail; вести суперечки і відстоювати свою позицію, спілкування в конфліктній ситуації; навички створення, керування й побудови відносин у команді. Уміння виступати привселюдно: навички, необхідні для виступів на публіці; проводити презентації. Керування часом: уміння справлятися із завданнями вчасно. Гнучкість і адаптивність: гнучкість, адаптивність і здатність мінятися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблем. Лідерські якості: уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння встановлювати мету, планувати. Особисті якості: креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до колег.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
засвоїти теоретичні основи зовнішньоекономічної діяльності підприємства, сформувати у майбутніх фахівців знання щодо процесу і методів реалізації зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) підприємства; набути системні знання і навички щодо забезпечення економічної ефективності і доцільності ЗЕД підприємства в різних сферах його функціонування.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Методологічні основи менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств та основні теорії управління ЗЕД Тема 2. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємств Тема 3. Поняття та види комерційних операцій. Особливості здійснення зовнішньоторговельних операцій Тема 4. Організація діяльності міжнародних товарних ринків Тема 5. Організація та управління зовнішньоекономічною діяльністю в підприємстві Тема 6. Ділове спілкування. Документальний супровід комерційних операцій Тема 7. Поняття та види зовнішньоторговельних договорів. Їх місце та роль у ЗЕД підприємства	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні (лекція, бесіда, розповідь-пояснення), наочні (ілюстрування), практичні (практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою); Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: методи формування пізнавальних інтересів, методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності; Інноваційні та інтерактивні методи навчання: інтерактивні методи (дискусії, проєктування професійних ситуацій); комп'ютерні, мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій). Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: методи усного контролю (опитування), методи письмового контролю (контрольна робота, самостійна робота), методи самоконтролю;	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування	Наведені у Додатку до силабусу

балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перескладання	Усі завдання, передбачені робочою програмою, мають бути виконані та здані до залікового тижня.
- щодо академічної доброчесності	Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій — реагування відповідно до Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету, Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Полтавському державному аграрному університеті. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ. URL: https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist .
- щодо відвідування занять	Відвідування занять є обов'язковим.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даного освітнього компоненту, або в процесі його опанування. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні у разі опанування частини навчальної дисципліни відбувається за рішенням провідного викладача. Набуття відповідних результатів навчання можливе, зокрема, після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. URL: https://www.pdau.edu.ua/content/polozhennya-pro-osvitnyudiyalnist
- щодо оскарження результатів оцінювання	Порядок повторного проходження контрольних заходів регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті. URL: https://www.pdau.edu.ua/content/polozhennya-pro-osvitnyudiyalnist
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	
<i>Основні:</i>	
1. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» Із змінами і доповненнями. URL: https://ips.ligazakon.net/document/T095900?an=10013	
2. Гобела В. В. Управління зовнішньоекономічною діяльністю & Management of Foreign Economic Activity : навчальний посібник. Львів : ЛьвДУВС, 2021. 244 с. URL: https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/3732	
3. Тищенко В. Ф. Основи зовнішньоекономічної діяльності та митної справи : навчальний посібник / В. Ф. Тищенко, В. М. Остапенко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. – 193 с. URL: http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/28182	
4. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємств. Конспект лекцій [Електронний ресурс] : навчальний посібник для здобувачів ступеня магістра за освітньою програмою «Менеджмент міжнародного бізнесу» спеціальності 073 Менеджмент / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад. А. Р. Дунська, К. О. Кузнецова. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 181 с. URL: https://ela.kpi.ua/handle/123456789/50100	
5. Гаврилюк І.І. Динаміка та тенденції розвитку міжнародної торгівлі в Україні. Економіка і суспільство. Випуск №47. 2023. URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2126/2055	
<i>Допоміжні</i>	

1. Іщейкін Т.Є. Зовнішньоекономічна діяльність України. Сучасний стан та перспективи розвитку. IV Міжнародна науково-практична конференція «Менеджмент XXI століття: глобалізаційні виклики», 14-15 квітня Полтава: 2020. С.199-202. URL:<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/academicdepartment/kafedra-menedzhmentu/maketzbirnyka2compressed.pdf>

2. Іщейкін Т.Є., Шкода В.В. Перспективні напрями та проблеми розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємств України. Менеджмент XXI століття: глобалізаційні виклики: Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції : зб. наук. пр. Полтава : ПП «Астроя», 2021. С.187-190. URL:<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/academicdepartment/kafedra-menedzhmentu/maketzbirnyka0206compressed.pdf>

Пархоменко О., Ніколенко Л., Іщейкін Т., Малащенко А. Prospects and problems of global economic development in the context of the Covid-19 pandemic. *Вісник Черкаського національного університету*

Жигулін О. А. Основи зовнішньоекономічної діяльності: Навчальний посібник. Білгород-Дністровський, 2022. 163 с.

Юрїна Н.М., Карвацка Н.С. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: Навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2022. 408 с. URL: <https://westudents.com.ua/knigi/127-dovnshnoekonomchna-dyalnst-pdprimstva-tyurna-nm.html>

Інформаційні ресурси

1. URL: www.kmu.gov.ua – Кабінет міністрів України

2. URL: www.rada.gov.ua – Верховна Рада України

3. URL: www.management.com.ua – Інтернет-портал для управлінців

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної
протокол від 03 вересня 2024 року № 1

Додаток до силабусу

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни денна форма навчання

денна форма здобуття освіти

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Розв'язування тестів	
Тема 1. Методологічні основи менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств та основні теорії управління ЗЕД	5	5	4	14
Тема 2. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності	5	5	4	14
Тема 3. Поняття та види комерційних операцій. Особливості здійснення зовнішньоторговельних операцій	5	5		10
Тема 4. Організація діяльності міжнародних товарних ринків	5	5	4	14
Тема 5. Організація та управління зовнішньоекономічною діяльністю в підприємстві	5	5		10
Тема 6. Ділове спілкування. Документальний супровід комерційних операцій	5	5	4	14
Тема 7. Поняття та види зовнішньоторговельних договорів. Їх місце та роль у ЗЕД підприємства	5	5	4	14
Разом	40	40	20	100

Шкала та критерії оцінювання виконання тестів

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	Демонструє високий рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання
3	Демонструє достатній рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання
2	Демонструє задовільний рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання
1	Демонструє низький рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання

Шкала та критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
4-5	Відповіді вірні, супроводжувалися практичними прикладами та власними роздумами з теми заняття. Висока активність на занятті. Здобувач демонструє високий рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
3	Відповіді містять ряд помилок, здобувач не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, йому складно сформулювати комплексне рішення щодо поставленого завдання, або він подекуди не може простежити причиннонаслідковий зв'язок. Здобувач проявляє середню активність та здійснює роботу над помилками. Загалом, здобувач демонструє середній рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.

2	Відповіді містять помилки, які є суттєвими, що здебільшого викликані недостатнім опануванням здобувача навчального матеріалу. Слабка активність на занятті, але завдання намагається виконувати. Здобувач здатний зрозуміти помилковість власних суджень чи рішення та їх причини, але готовності проводити роботу над помилками не проявляє. Загалом, здобувач демонструє задовільний рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання
1	Відповіді невірні, або містять значні помилки, що здебільшого зводять завдання до того рівня, який важко оцінити. Пасивна поведінка на занятті. Здобувач виконує лише незначний обсяг поставлених перед ним / групою завдань, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
4-5	Завдання виконані повністю вірно та оформлення відповідає вимогам, є практичні приклади. Здобувач демонструє критичне, креативне мислення, дисциплінованість та обізнаність з теми. Виконані всі завдання. Здані виконані завдання вчасно. Загалом, здобувач демонструє високий рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
3	Відповіді на завдання самостійної роботи містять деякі помилки. Виконані всі завдання. Присутні помилки в оформленні або невчасна здача завдання. Загалом, здобувач демонструє середній рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
2	Відповіді на поставлені завдання самостійної роботи містять помилки, які є суттєвими / або завдання виконане неповністю. Присутні помилки в оформленні та / або невчасна здача завдання. Загалом, здобувач демонструє задовільний рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
1	Відповіді невірні, або містять значні помилки, що здебільшого зводять завдання до того рівня, який неможливо оцінити. Завдання виконані неповністю. Присутні помилки в оформленні та / або невчасна здача завдання. Все зазначене не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
заочна форма здобуття освіти

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом	
	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи*			Розв'язування тестів
		С.Р.	К.Р.		
Тема 1. Методологічні основи менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств та основні теорії управління ЗЕД	5	7		3	15
Тема 2. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності	-	7		-	7
Тема 3. Поняття та види комерційних операцій. Особливості здійснення зовнішньоторговельних операцій	5	7		3	15
Тема 4. Організація діяльності міжнародних товарних ринків	5	7		3	15
Тема 5. Організація та управління зовнішньоекономічною діяльністю в підприємстві	5	7		-	12
Тема 6. Ділове спілкування. Документальний супровід комерційних операцій	-	5		3	8
Тема 7. Поняття та види зовнішньоторговельних договорів. Їх місце та роль у ЗЕД підприємства	-	5		3	8
Контрольна робота			20	-	20
Разом	20	45	20	15	100

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
6-7	Завдання виконані повністю вірно та оформлення відповідає вимогам, є практичні приклади. Здобувач демонструє критичне, креативне мислення, дисциплінованість та обізнаність з теми. Виконані всі завдання. Здані виконані завдання вчасно. Загалом, здобувач демонструє високий рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
4-5	Відповіді на завдання самостійної роботи містять деякі помилки. Виконані всі завдання. Присутні помилки в оформленні або невчасна здача завдання. Загалом, здобувач демонструє середній рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
2-3	Відповіді на поставлені завдання самостійної роботи містять помилки, які є суттєвими / або завдання виконане неповністю. Присутні помилки в оформленні та / або невчасна здача завдання. Загалом, здобувач демонструє задовільний рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
0-1	Відповіді невірні, або містять значні помилки, що здебільшого зводять завдання до того рівня, який неможливо оцінити. Завдання виконані неповністю. Присутні помилки в оформленні та / або невчасна здача завдання. Все зазначене не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання.

Шкала та критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
4-5	Відповіді вірні, супроводжувалися практичними прикладами та власними роздумами з теми заняття. Висока активність на занятті. Здобувач демонструє високий рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
3	Відповіді містять ряд помилок, здобувач не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, йому складно сформулювати комплексне рішення щодо поставленого завдання, або він подекуди не може простежити причиннонаслідковий зв'язок. Здобувач проявляє середню активність та здійснює роботу над помилками. Загалом, здобувач демонструє середній рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
2	Відповіді містять помилки, які є суттєвими, що здебільшого викликані недостатнім опануванням здобувача навчального матеріалу. Слабка активність на занятті, але завдання намагається виконувати. Здобувач здатний зрозуміти помилковість власних суджень чи рішення та їх причини, але готовності проводити роботу над помилками не проявляє. Загалом, здобувач демонструє задовільний рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
1	Відповіді невірні, або містять значні помилки, що здебільшого зводять завдання до того рівня, який важко оцінити. Пасивна поведінка на занятті. Здобувач виконує лише незначний обсяг поставлених перед ним / групою завдань, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання.

Шкала та критерії оцінювання виконання тестів

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	Демонструє високий рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання
2	Демонструє достатній рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання
1	Демонструє задовільний рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання

Для здобувачів заочної форми навчання завдання самостійної роботи – позааудиторна контрольна робота. Кожен варіант містить 3 завдання, які оцінюються в 20 балів (максимально по 5 балів кожне теоретичне завдання та 10 – за практичне завдання).

Критерії оцінювання теоретичного питання

Кількість балів	Критерії оцінювання
4-5	питання розкриті у повному обсязі, присутній аналіз, самостійне бачення та наведені практичні приклади та дотримані вимоги щодо оформлення. Здобувач демонструє критичне, креативне мислення, дисциплінованість та обізнаність з теми. Загалом, здобувач демонструє високий рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання
3	загалом вірно викладена сутність питання, але могло бути викладене більш повніше. Спостерігається дотримання вимог до оформлення / деякі помилки в оформленні. Загалом, здобувач демонструє середній рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
2	у змісті відповіді на завдання, спостерігаються помилкові судження / недостатньо повна інформація, відсутній самостійний аналіз. Присутні деякі помилки в оформленні. Загалом, здобувач демонструє задовільний рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання
0-1	у відповіді спостерігаються значні помилки, але здобувач орієнтується у сутності, змісті питань. Присутні помилки в оформленні. Все зазначене не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання.

Оцінювання практичного завдання

Кількість балів	Критерій оцінювання
9-10	Задача повністю розв'язана, збережена послідовність дій та алгоритм розв'язку, здобувачем зроблені висновки. Загалом, здобувач демонструє високий рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
6-8	У задачі є незначні помилки та неточності у розв'язку, але значущість практичних результатів збережена. Загалом, здобувач демонструє достатній рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
3-5	У задачі присутні значні помилки, але здобувач орієнтується у послідовності дій та алгоритмі розв'язку. Загалом, здобувач демонструє задовільний рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
1-2	Задача виконана не в повному обсязі, або допущені грубі помилки у розрахунках, відсутні висновки. Загалом, здобувач демонструє низький рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.